

A villamosenergia-piac szerkezetének reformja: a Tanács megállapodásra jutott

A Tanács a mai napon megállapodásra jutott (általános megközelítést alakított ki) az uniós **villamosenergia-piaci szerkezetre** vonatkozó szabályok módosítására irányuló javaslatról (**EMD-rendelet**). Ez lehetővé fogja tenni a Tanács elnöksége számára, hogy tárgyalásokat kezdjen az Európai Parlamenttel a végleges megállapodás elérése érdekében.

Büszkén mondhatom, hogy a mai napon stratégiai jelentőségű lépést tettünk az EU jövőjének szolgálatában. A ma elért megállapodás néhány éve még elképzelhetetlen lett volna. E megállapodásnak köszönhetően a fogyasztók az EU egészében sokkal stabilabb energiaárakkal számolhatnak, csökkenni fog a fosszilis tüzelőanyagok árából való függésük és védettebbek lesznek a jövőbeli válságokkal szemben. Emellett felgyorsítani a megújuló energia elterjesztését, amely olcsóbb és egyben tisztább energiaforrást kínál a polgáraink számára.

Teresa Ribera Rodríguez, a spanyol kormány megbízott harmadik miniszterelnök-helyettese, az ökológiai átállásért és a demográfiai kihívások kezeléséért felelős miniszter

A reform célja **csökkenteni a villamosenergia-árak függését a fosszilis tüzelőanyagok ingadozó áraitól**, megvédeni a fogyasztókat a meredek áremelkedésektől, felgyorsítani a megújuló energia szélesebb körű alkalmazását, továbbá javítani a fogyasztók védelmét.

A javaslat az uniós villamosenergia-piac szerkezetére irányuló szélesebb körű reform részét képezi, amely magában foglalja az Unió piaci manipulációval szembeni védelmének a nyomon követését és az átláthatóság fokozása révén történő javításáról szóló rendeletet (REMIT-rendelet) is. A **Közlekedési, Távközlési és Energiaügyi Tanács** (energiaügy) 2023. június 19-i ülésén általános megközelítés elfogadására került sor a REMIT-rendeletre vonatkozóan.

Hosszú távú villamosenergia-piacok

A reform célja a hosszú távú villamosenergia-piacok stabilizálása az energiavásárlási megállapodások piacának fellendítése, a kétirányú különbözeti szerződések általánossá tétele, valamint a határidős piac likviditásának javítása révén.

A Tanács megállapodott abban, hogy a tagállamok előmozdítják az **energiavásárlási megállapodások** elterjedését, többek között az indokolatlan akadályok és az aránytalan vagy diszkriminatív eljárások vagy díjak felszámolása révén. Az intézkedések közé tartozhatnak többek között a piaci árakra épülő, állami támogatású garanciarendszerek, a magángaranciák, illetve az energiavásárlási megállapodások iránti kereslet összevonására szolgáló eszközök.

A Tanács megállapodott abban is, hogy – egyes kivételektől eltekintve – a **kétirányú különbözeti szerződéseket** kell kötelezően alkalmazni olyan esetekben, amikor hosszú távú szerződésekben közfinanszírozás is szerepel. (A kétirányú különbözeti szerződések olyan szerződések, amelyeket közjogi jogalanyok köthetnek a beruházások támogatása érdekében, és amelyek alapján a közjogi jogalanyok kiegészíthetik a piaci árakat, amikor azok alacsonyok, illetve egy meghatározott árküszöb felett kérhetik a villamosenergia-termelőktől bizonyos összegek visszafizetését. Ezáltal meg lehet akadályozni, hogy e termelők túlzott extraprofitot könyvelhessenek el.)

A kétirányú különbözeti szerződések a **szélenergian, a napenergian, a geotermikus energian, a tározó nélküli vízennergian és az atomenergian alapuló új villamosenergia-termelő létesítményekbe történő beruházásokra** vonatkoznak. Mindez kiszámíthatóságot és jogbiztonságot garantálna.

A kétirányú különbözeti szerződésekre vonatkozó szabályokat csak az e rendelet hatálybalépését követő **hároméves** (a két vagy több ajánlattételi övezetbe kapcsolódó, tengeri eszközökkel kapcsolatos hibrid projektek esetében öt éves) **átmeneti időszakot** követően kellene alkalmazni, és ezáltal a folyamatban lévő projektek számára is garantált lenne a jogbiztonság.

A Tanács rugalmasabbá tette a kétirányú különbözeti szerződések révén az állam által **generált bevételek** újraelosztásának módját. A bevételeket a végfelhasználók részére kell majd kiosztani, de ezeket a közvetlen ártámogatási rendszerek költségeinek finanszírozására, illetve olyan beruházásokra is fel lehet majd használni, amelyek célja csökkenteni a végfelhasználók villamosenergia-költségeit.

Kapacitásmechanizmusok

A kapacitásmechanizmusok olyan támogatási intézkedések, amelyeket a tagállamok az erőműveknek nyújtandó ellentételezésre vezethetnek be a villamosenergia-ellátás közép- és hosszú távú biztonságának garantálása érdekében. A Tanács megállapodott abban, hogy megszünteti e rendelkezések ideiglenes jellegét.

A Tanács 2028. december 31-ig eltérést vezetett be a szén-dioxid-kibocsátási határértékekre vonatkozó meglévő követelményektől annak érdekében, hogy bizonyos generátorok szigorú feltételek mellett támogatásban részesülhessenek a kapacitásmechanizmusok keretében.

A tagállamok abban is egyetértettek, hogy egyszerűsíteni kell a kapacitásmechanizmusok jóváhagyására vonatkozó eljárásokat. A Tanács olyan változtatásokat javasolt, amelyek a kapacitásmechanizmusok jelenlegi keretében alkalmazott **eljárás észszerűsítését** célozzák. Felkérte továbbá a Bizottságot, hogy részletes jelentésben vizsgálja meg a kapacitásmechanizmusok alkalmazására vonatkozó eljárás egyszerűsítésére nyíló további lehetőségeket. Három hónappal e rendelet hatálybalépését követően a jelentést az eljárás egyszerűsítésére irányuló javaslatoknak kell követniük.

Fogyasztóvédelem

A Tanács egyértelműbbé tette a fogyasztók védelmére vonatkozó rendelkezéseket. Megállapodott abban, hogy a következők révén megerősíti a fogyasztók védelmét: bevezeti a **szabad ellátóválasztást**, valamint lehetővé teszi, hogy választani lehessen **dinamikus villamosenergia-árat tartalmazó, valamint határozott idejű, rögzített áras szerződések** között – kivéve, ha az ellátók nem kínálnak rögzített áras szerződéseket, és amennyiben ez nem csökkenti a rögzített áras szerződések általános rendelkezésre állását.

Annak érdekében, hogy megvédje a felhasználókat a nagykereskedelmi piac ingadozásaival szemben, a Tanács szigorította az ellátói fedezeti stratégiákra vonatkozó szabályokat. Megállapodott abban, hogy – amennyiben még nincsenek ilyen rendszerek – „**végső menedékes ellátói**” rendszerek létrehozásával védi a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználókat az ellátásból való kizárással szemben. E rendszerek biztosítják majd az ellátás folyamatosságát legalább a lakossági fogyasztók számára.

Megállapodás jött létre arról is, hogy minden felhasználó számára biztosítják a jogot az **energiamegosztási rendszerekben** (tehát a saját termelésű energia felhasználását, megosztását és tárolását lehetővé tevő rendszerekben) való részvételre, és hogy minden fogyasztói jogot kiterjesztenek az energiamegosztási rendszerekben részt vevő végfelhasználókra.

Megfizethető energia válság idején

A jelenlegi szabályok értelmében a tagállamok **szabályozott árakat** alkalmazhatnak az energiaszegény és kiszolgáltatott helyzetű háztartások tekintetében – és átmeneti intézkedésként a háztartások és a mikrovállalkozások tekintetében is, függetlenül attól, hogy fennáll-e villamosenergiaár-válság, vagy sem. A reform keretében válság esetén a szabályozott – akár költség alatti – árak alkalmazását ideiglenes jelleggel a kis- és középvállalkozásokra is ki lehet majd terjeszteni.

A tagállamok erősebbé tették a Tanács szerepét az ideiglenes regionális vagy **uniós szintű villamosenergiaár-válság** megállapításában. Módosították a villamosenergiaár-válság megállapításának feltételeit is. Így akkor lehet majd megállapítani egy válság fennállását, ha a nagyon magas nagykereskedelmi átlagárak várhatóan legalább hat hónapig fennmaradnak, valamint ha a villamos energia kiskereskedelmi árának olyan jelentős emelkedése következik be, amely várhatóan legalább három hónapig tart.

A Tanács megállapodott arról, hogy a tagállamok 2024. június 30-ig plafont alkalmazhatnak az alacsonyabb határköltségű generátorokból, például a megújuló energiaforrásokból, az atomenergiából és a lignitből („inframarginális generátorok”) előállított villamos energiából származó túlzott piaci bevételekre, ugyanazon feltételek mellett, mint az inframarginális bevételekre vonatkozó, 2022. október 6-án elfogadott sürgősségi intézkedés.

További lépések

Az általános megközelítés megbízatásként szolgál majd az Európai Parlamenttel a jogszabály végleges változatról folytatandó tárgyalásokhoz. A tárgyalások eredményeként jóváhagyott szöveget a Tanácsnak és a Parlamentnek hivatalosan is el kell majd fogadnia.

Háttér

A villamosenergia-piaci szerkezet javasolt reformjának célja módosítani a villamosenergia-piacra vonatkozó releváns jogszabályokat, valamint megerősíteni az Unió piaci manipulációval szembeni védelmét a nyomon követés és az átláthatóság javítása révén (REMIT-rendelet).

A Bizottság 2023. március 14-én fogadta el az EU villamosenergia-piacának szerkezetére irányuló reformot célzó javaslatait.

- [Általános megközelítés](#)
- [A Tanács megállapodásra jutott a villamosenergia-piac reformjának egyes elemeiről \(sajtóközlemény, 2023. június 19.\)](#)
- [A Tanács \(EU\) 2022/1854 rendelete \(2022. október 6.\) a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról](#)
- [A villamosenergia-piac reformja \(háttér-információk\)](#)
- [Energiaárak és az ellátás biztonsága \(háttér-információk\)](#)
- [Oroszország Ukrajna elleni inváziójának hatása a piacokra: uniós válaszlépések – Energiaárak és az ellátás biztonsága \(háttér-információk\)](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press